

«110 Χρόνια από την Απελευθέρωση των Ιωαννινών»

ΕΙΝΑΙ ΥΨΙΣΤΗ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ

Ιωάννης Μεταξάς, βρίσκεται στο Στρατηγείο του Διαδόχου Κωνσταντίνου μετακληθείς επειγόντως, από την [Συνδιάσκεψη του Λονδίνου](#), όπου είχε καθήκοντα στρατιωτικού συμβούλου του Βενιζέλου, ώστε να μεταβεί στην Ήπειρο που ο στρατός υπό τον Σαμπουντζάκη έχει σταματήσει και καθηλωθεί επί δύο μήνες στην Φιλιππιάδα.

Φιλιππιάς 10 Φεβρουαρίου 1913

([ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ](#) - τομ. II σελ. 203)

Σε επιστολή προς την σύζυγό του Λέλα αναφέρει μεταξύ άλλων: **Δεν έχω όρεξιν να σου γράψω δια τα πολεμικά. πηγαίνουν καλά, πολύ καλά, καλλίτερα απ' ό,τι ενόμιζα, και, αν μας βοηθήση ο Θεός, θα πάρωμεν τα Γιάννενα.**

Φιλιππιάς 12 Φεβρουαρίου

([ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ](#) - τομ. II σελ. 204)

Τα της πληγής μου είναι ανοησίες, και απορώ πως έγραψαν τέτοιες ψευτιές, και σε ανησύχησαν χωρίς λόγον. ... αλλά γίνονται άσχημα πράγματα εδώ. Όταν έλθω θα σου είπω. Είναι και αυτό μία αιτία που με απηύδησε, πλην της τρομεράς εργασίας που μου έπεσεν: είναι και η λύπη και η λύσσα μου δι' όσα γίνονται. Τι να γίνη; Δια δόξαν που μου γράφεις δεν δίνω πεντάρα τσακισμένη. Αλλά είναι ύψιστη Εθνική ανάγκη να πάρωμεν τα Γιάννενα. ΚΑΙ ΘΑ ΤΑ ΠΑΡΩ.

19 Φεβρουαρίου. 1913

Ο Ελληνικός Στρατός ετοιμάζεται για την μεγάλη μάχη κατάληψης των Ιωαννίνων. Ο Ιωάννης Μεταξάς είναι στο Επιτελείο του Στρατηλάτη Διαδόχου Κωνσταντίνου Αρχηγού του Ελληνικού Στρατού στον [Α Βαλκανικό Πόλεμο](#). Η επιτυχία της μάχης με αποτέλεσμα την κατάληψη και παράδοση της πόλης των Ιωαννίνων οφείλεται στο στρατηγικό σχέδιο του Λοχαγού τότε Ιωάννη Μεταξά.

Στα Γενικά Αρχεία του Κράτους ΓΑΚ, κτίριο Μποδοσάκη στο Ψυχικό είναι κατατεθειμένο όλο το [ΑΡΧΕΙΟ ΜΕΤΑΞΑ](#), και ένα σκίτσο ιδιόχειρο της τελικής μάχης. Το Αρχείο Ι. Μεταξά είναι ανοικτό στο κοινό από το 1970.

Το Γενικό Στρατηγείο Πολέμου 1912-13 ή παλαιό Χάνι του Εμίν Αγά

Η ιστορία του κτιρίου

Το σημερινό Μουσείο Πολέμου 1912-13 στις αρχές του 20ου αιώνα λειτουργεί ως χάνι, δηλαδή πανδοχείο, και ανήκει σε έναν Οθωμανό της εποχής, τον Εμίν Αγά. Αποτελούνταν από ένα σύνολο ισόγειων και διώροφων λιθόκτιστων κτιρίων, οργανωμένων γύρω από μία εσωτερική αυλή. Σήμερα διασώζεται ένα κτίριο μόνο από το συγκρότημα, το οποίο στεγάζει την έκθεση του Μουσείου Πολέμου.

Την 10η Ιανουαρίου του 1913 ο διάδοχος και μετέπειτα βασιλιάς Κωνσταντίνος καταφθάνει στη Φιλιππιάδα μαζί με το Επιτελείο του. Στο Χάνι του Εμίν Αγά εγκαθιστά το Γενικό Στρατηγείο και αναλαμβάνει τη διοίκηση της Στρατιάς της Ηπείρου. Η επιχείρηση απελευθέρωσης των Ιωαννίνων παρουσίαζε ιδιαίτερη δυσκολία, η οποία οφειλόταν στην ισχυρή φρουρά που διέθετε ο Εσσάτ Πασάς, στην καλή οργάνωση του φρουριακού συγκροτήματος της πόλης των Ιωαννίνων, στη γεωμορφολογία της περιοχής και κυρίως στην ύπαρξη του ορεινού όγκου του Μπιζανίου, ο οποίος ήταν ενισχυμένος από μόνιμα πυροβολεία κατασκευασμένα από Γερμανούς ειδικούς, και στις δυσμενείς καιρικές συνθήκες του χειμώνα του 1912-13, οι οποίες συνέβαλαν στη μείωση της μαχητικής ικανότητας του ελληνικού στρατού, εξαιτίας των κρυοπαγημάτων και της εξάπλωσης ασθενειών.

Το πρωί της 19ης Φεβρουαρίου 1913 άρχισε η προπαρασκευή του Πυροβολικού εναντίον των οχυρωμένων θέσεων των Τούρκων και το πρωί της 20ης Φεβρουαρίου 1913 οι ελληνικές δυνάμεις ξεκίνησαν την κύρια επίθεση. Τη νύχτα της 20ης προς την 21η Φεβρουαρίου 1913 οι αντιπρόσωποι των Τούρκων οδηγήθηκαν από το διοικητή του 9ου Τάγματος Ευζώνων ταγματάρχη Βελισσαρίου Ιωάννη στο Γενικό Στρατηγείο, όπου έφθασαν την 4η π.μ. της 21ης Φεβρουαρίου 1913. Εκεί υπογράφηκε η συνθήκη παράδοσης των Ιωαννίνων από τις τουρκικές δυνάμεις “άνευ όρων”. Η είδηση μεταδόθηκε με ενθουσιασμό στο πανελλήνιο και την ίδια ημέρα ο ελληνικός στρατός εισήρθε στην πόλη των Ιωαννίνων.

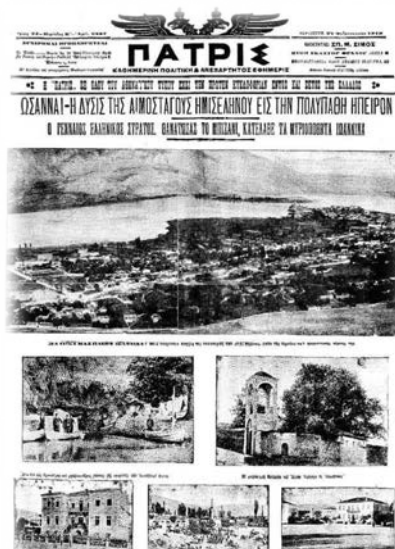
ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΣΤΟΝ ΔΙΑΔΟΧΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ

Το μνημείο με τα άρθρα της συνθήκης βρίσκεται στο ΕΜΙΝ ΑΓΑ αριστερά του νέου δρόμου προς Ιωάννινα περί τα 15 χλμ. Εκεί δηλαδή στο κτίριο που ήταν το Επιτελείο, σήμερα είναι επισκέψιμος ιστορικός στρατιωτικός χώρος. Πρέπει να προχωρήσει κανείς στον παράδρομο που έχει την ένδειξη προς Εμιν Αγά. Αναφέρει τους όρους παράδοσης ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ που διαπραγματεύτηκε προσωπικά ο Ιωάννης Μεταξά μαζί με τον Ξενοφώντα Στρατηγό εκ μέρους του ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ με τον Τούρκο στρατηγό ΕΣΣΑΤ ΠΑΣΑ.

Αυτός είναι ο λόγος που υπογράφουν οι δύο αξιωματικοί επιτελείς την παράδοση.

Ο Ιωάννης Μεταξάς ήταν Λοχαγός τότε όταν στο Επιτελείο του Διαδόχου σχεδίασε και την μάχη για την κατάληψη του Μπιζανίου η εκπόρθηση του οποίου άνοιξε τον δρόμο για τα Γιάννενα.

1912

ΜΑΧΑΙ

ΑΜΜΟΤΟΠΟΣ
ΓΡΙΜΠΟΒΟΝ
ΑΝΩΓΙ
ΠΕΝΤΕ ΠΗΓΑΔΙΑ
ΧΕΙΜΑΡΑ
ΜΕΤΕΟΒΟΝ
ΔΡΙΕΚΟΣ
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΙ
ΠΕΞΤΑ
ΔΕΤΟΡΡΑΧΗ
ΜΑΝΩΛΙΑΣΑ
ΜΠΙΖΑΝΙ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 21-2-1913 / (21-12-1928 ΤΟΥΡΕΚΗ ΗΚΕΡΟΠΗΔΑ)

ΠΡΟΤΟΚΟΛΛΟΝ

ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΛΟΧΑΓΟΥ ΜΕΤΑΞΑ
ΚΑΙ ΛΟΧΑΓΟΥ ΕΤΡΑΤΗΓΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΩΝ ΤΗΣ
Α.Β.Υ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΤΡΑΤΗΓΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΤΡΑΤΟΥ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΒΕΧΗΠ ΒΕΗ
ΑΝΤ/ΧΟΥ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΩΧΥΡΩΜΕΝΗΣ ΤΟΠΟ-
ΘΕΣΙΑΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΥΝΕΦΩΝΗΘΗΣΑΝ ΤΑ ΕΞΗΣ:

Ν ΦΙΛΙΠ-
ΤΗΝ ΔΙ-
Ν ΕΤΡΑ-
ΟΥΣΙ Α-
ΗΜΕΡΟΝ

1913
ΑΔΟΧΟΣ

ΡΟΥ

ΥΝΤΕΣ
ΕΛΛΗΝΩΝ
ΙΒ

- 1.- Η ΩΧΥΡΩΜΕΝΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΠΑΡΑΔΙΔΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΤΡΑΤΟΝ.
- 2.- ΤΑ ΕΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΑΤΙΝΑ ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΕΗΜΕΡΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΩΧΥΡΩΜΕΝΗΝ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΝ ΠΑΡΑΔΙΔΟΝΤΑΙ ΩΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΑ ΠΟΛΕΜΟΥ.
- 3.- ΑΠΑΝ ΤΟ ΥΛΙΚΟΝ ΠΟΛΕΜΟΥ ΟΠΛΑ ΕΗΜΑΙΑΙ ΚΑΙ ΙΠΠΟΙ ΑΝΗΚΟΝΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΤΡΑΤΟΝ ΘΑ ΠΑΡΑΔΟΘΟΥΣΙΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΤΡΑΤΟΝ ΕΙΣ ΟΙΑΝ ΚΑΤΑΕΤΑΣΙΝ ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΕΗΜΕΡΟΝ
- 4.- ΠΑΝΤΕΣ ΟΙ ΑΞ ΚΟΙ ΕΤΡΑΤΙΣΤΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΥΠΑΧΟΝΕΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΒΕΧΗΠ Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ Ξ ΕΤΡΑΤΗΓΟΣ

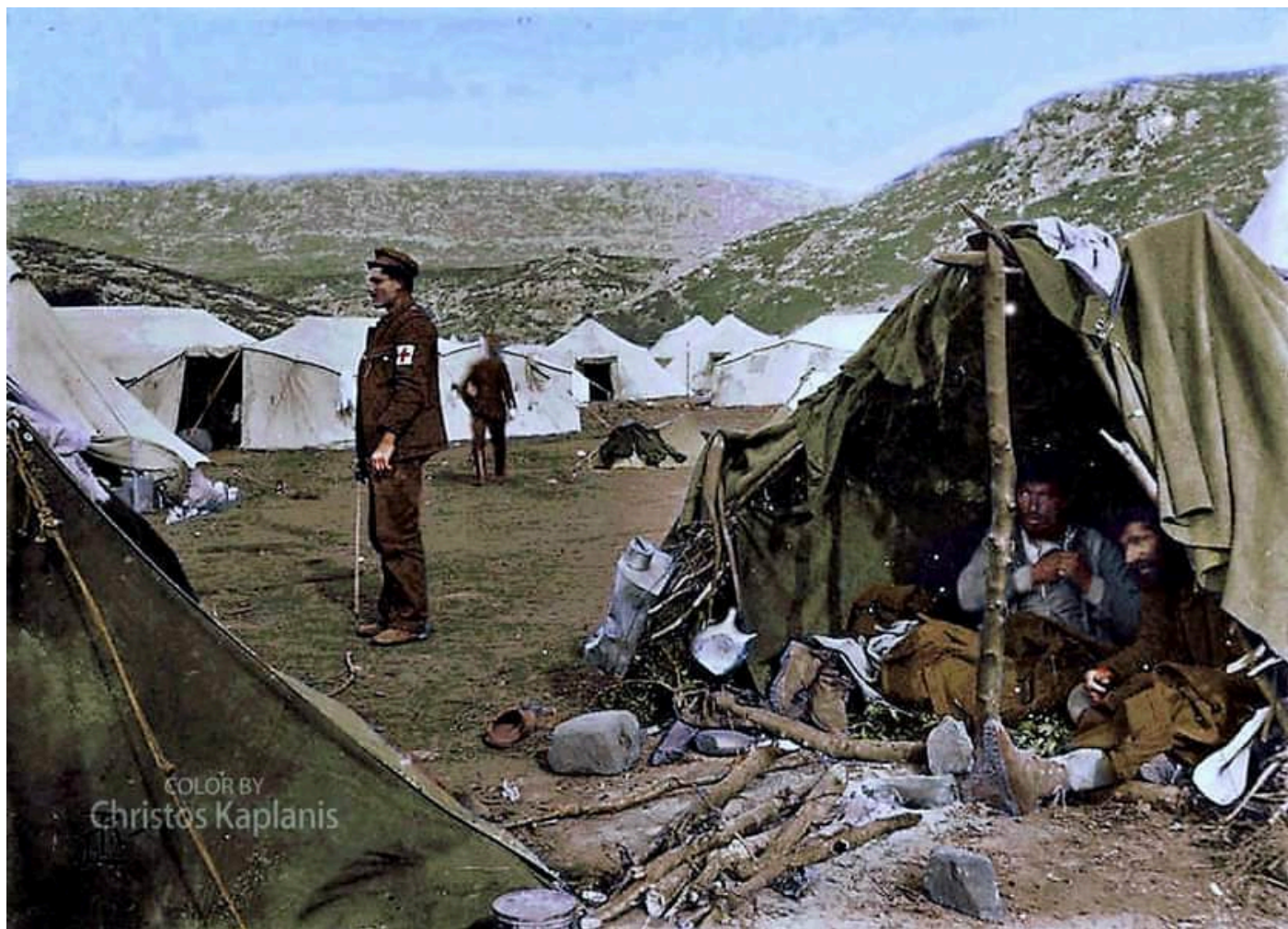
1913

ΜΟΝΑΔΕΣ

ΜΕΡΑΡΧΙΑΙ
ΙΙ-ΙΥ-ΥΙ-ΥΙΙΙ
ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ
ΜΕΤΕΟΒΟΥ
ΠΡΟΕΚΟΠΟΙ
ΚΡΗΤΗΣ
ΕΘΕΛΟΝΤΑΙ
ΗΠΕΙΡΟΥ
ΓΑΡΙΒΑΛΔΙΝΟΙ

Εικ. 87

Ο ΕΞΑΤ ΠΑΣΣΑΣ ΠΑΡΑΔΙΔΩΝ ΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΙΚΗΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΤΗΝ 21ην ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1913.

1) Ο Δαφνοστεφής στρατηλάτης Κωνσταντίνος, 2) Ο Εξάτ Πασσάς, 3) Ο Διοικητής του Μπιζανίου Βεήπ μπέης, 4) Ο πρίγκιψ Γεώργιος (Διάδοχος), 5) Ο πρίγκιψ Ανδρέας, 6) Ο πρίγκιψ Χριστόφορος, 7) Ο πρίγκιψ Αλέξανδρος / 8) Ο στρατηγός Δαγκλής, 9) Ο Μέγαρχος Μοσχόπουλος (ο ενεργήσας την υπερφαλάγγισιν του Μπιζανίου), 10) Ο επιτελάρχης Δούσημανης, 11) Καλλίνσκις, 12) Μεταξάς, 13) Παρασκευόπουλος, 14) (Ο αρχαίος ναός του Αγίου Ιωάννου). Έκδοσις / Σωτ. Χρησιτίδης / Οδός Σοφοκλέους, Στοά Πάππου / Αθήναι / Λιθογραφ. Γ. Χατζή-Σάββα / Λέκτα 29 - Αθήναι / Πάσα αντιγραφική ολική ή μερική / απαγορεύεται, κατά τον Νόμον.

Καλλιτέχνης: Σ. Χρησιτίδης

Έγχρωμη λιθογραφία, σε σκληρό χαρτόνι, διαστ. 45x64,5 εκ. / 49,5x69,5 εκ. / Συλλογή ΙΕΕΕ, αρ. 4951/79.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ 1912 -1913
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΟΜΟΣ Α'
ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Εξωτερικοί Σύνδεσμοι <https://www.ioannismetaxas.gr/index.html>

- [ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ 1912-1913](#)
- [24-25 Οκτωβρίου 1912](#)
- [5η Οκτωβρίου 1912, έναρξη των Βαλκανικών Πολέμων](#)
- [Ο Ιωάννης Μεταξάς και η άλωση των Ιωαννίνων](#)
- [ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1913](#)
- [ΕΛΛΑΣ -ΤΟΥΡΚΙΑ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ](#)
- [ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΕΠΟΧΗΣ](#)
- [Αναρτήσεις Στοιχείων - Χρονολογική ενημέρωση ανάπτυξης ιστοχώρου](#)